

دیدگاه

اقتصاد تحکم نمی‌پذیرد

✽ **هادی تیزهوش تابان**

بخش عمده‌ای از نابسامانی‌های اقتصادی کنونی، از نابسامانی در بازار ارز نشأت می‌گیرد و نابسامانی ارزی هم از دو منبع تغذیه می‌شود؛ داخلی و خارجی.

بروز نابسامانی کنونی از اتخاذ سیاست‌های پولی و ارزی متناقض طی سال‌های متمادی سرچشمه گرفته است. شوک اخیر قیمت را نباید منحصرآ در اتخاذ سیاست‌های اقتصادی متناقض طی سال‌های ۹۰ تا ۹۶ جستجو کرد؛ بلکه چنین شوک‌هایی که منشاء آن اتخاذ سیاست‌های نادرست و متناقض اقتصادی است، سابقه تاریخی دارد. اگر تکیه بر کنترل تورم باشد! کنترل تورم، فقط یک راه بیشتر ندارد. کاهش نقدینگی، در حالی که طی سال‌های ۹۶–۹۰ کشور با گسترش کم سابقه نقدینگی مواجه بوده، تیم اقتصادی کشور به‌دنبال کنترل آن از طریق سرکوب ارز (پایین نگه داشتن مصنوعی قیمت ارز) بوده است. یک سیاست متناقض. زیرا از طرفی نقدینگی که عامل اصلی ایجاد تورم است، به شدت افزایش یافت، و برای درمان آن ارز ارزان به بازار ارز روانه شد. نتیجه آن شد که ذخایر ارزی کشور بی‌جهت کاهش پیدا کند، اما تورم به‌طور پنهان انباشته شود، و از اواخر سال ۹۶ سر از گریبان درآورد.

چنانچه سیاست‌های صحیح پولی، یعنی جلوگیری از ایجاد گسترده نقدینگی اتخاذ می‌شد، ما اکنون در چنین وضعیت نابسامانی به‌سر نمی‌بردیم.

البته شرایط فشار جهانی و به‌خصوص خروج آمریکا از توافقنامه برجام را نمی‌توان کم تاثیر دانست بلکه این اقدام یک جانبه دولت آمریکا در واقع رفر فشرده را باز کرد و تنش غیرمنتظره کاهش ارزش پول ملی را فراهم ساخت.

باید توجه داشت که اهداف مهم اقتصادی را نباید تنها محدود به کنترل تورم کرد، بلکه ایجاد ارزش افزوده واقعی و اشتغال، از پارامترهای مهم دیگر اقتصاد کلان است، که در این برهه زمانی به آن‌ها توجه‌ای نشد و سیاست تک بعدی کنترل افزایش قیمت آن هم از بیراهه، نتیجه‌ی نامطلوب شرایط فعلی را فراهم کرد.

چنانچه نقدینگی کنترل می‌شد، و تورم متعادل را پذیرا می‌شدیم و اگر این تورم به تدریج اجازه حضور می‌یافت، اقتصاد هم به تدریج با آن تعدیل می‌گردید و نه‌تنها با رکود مواجه نمی‌شدیم، بلکه اکنون شاهد شوک ناگهانی و سرسام‌آور افزایش قیمت‌ها نبودیم. مناسفانه این تورم توام با رکود و مسدود شدن معاملات در بازار کلی و جزئی فروشی است و رکود تورمی را شاهدیم که بدترین وضعیت ارزی‌بمی‌شود. اتخاذ سیاست‌های ارزی اخیر باز گویای این واقعیت است که دست‌اندرکاران سیاست‌های اقتصادی کشور هنوز به مساله اقتصادی به‌صورت علمی نگاه نمی‌کنند و با آن به‌صورت احساسی، واکنشی و تقلابی عکس‌العمل نشان می‌دهند.

عوامل اقتصادی عملکرد خود را دارند و نمی‌توان با تحکم از کارکرد این نیروها جلوگیری کرد. دلار تحکمی ۴۲۰۰ تومانی نه‌تنها شفابخش نبود، که برعکس بازار را بیش از پیش آشفته کرد. این سیاست تحکمی برعکس زمینه‌ساز خوان گسترده و ماه عسلی شیرین برای رانت‌خواران همیشه در صحنه گردید، و بخش عظیمی از منابع ارزی کشور را به باد داد.

پول و ارز همانند خون در شریان‌های اقتصادی عمل می‌کنند، و بستن شریان راهگشا نیست. همان‌طور که ایجاد فشار مصنوعی در آن موجب سکنته می‌شود. ما امروز در واقع با چند مساله فقط در مورد ارز مواجه هستیم. آثار گسترده آن بر عملکرد اقتصادی مقوله‌ای است دیگر، که در این فرصت مختصر نمی‌توان به آن‌ها پرداخت.

قیمت ارز، همانند ظروف مرتبطه بر قیمت سایر اقلام، چه داخلی و چه خارجی، با درصد متفاوت، تاثیر می‌گذارد. اما قیمت ارز چیست؟ و بنابراین قیمت سایر اقلام چگونه تعیین می‌شود؟

تیم اقتصادی دولت هنوز نتوانسته دامن‌های را برای نوسانات قیمت ارز که بنیاد آن در دفاع بکند، تعیین کند و این بلاتکلیفی به همه اقتصاد سرایت کرده است. صادرات و توسعه صادرات یکی از مهم‌ترین دامنه‌های تعیین کننده نرخ ارز و متعادل کننده نرخ در بازار داخلی است.

هرچند تعیین دامنه قابل دفاع قیمت ارز مهم است، اما مهم‌تر جلوگیری از نوسانات ارزی است که همه قیمت‌ها را به دنبال خود می‌کشد و اقتصاد و بازار را به رکود می‌کشاند و رانت‌خواران را سرمست می‌کند. جلوگیری از نوسان قیمت ارز حتی مهم‌تر از تعیین قیمت ارز است.

دیگر آن که تعریف شفاف بازار ارز است که تاکنون در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

چنانچه قیمت ارز در دامنه‌ای قابل دفاع تعیین نشود، و از نوسانات ارزی جلوگیری نشود، و بازار شفاف و بلندمدت و مجاب کننده برای آن تعریف نشود، این نابسامانی‌ها ادامه خواهد داشت.

جامعه باید مجاب شود که سیاست‌های ارزی کارآمد، باثبات و باتداوم است، اگر جامعه مجاب نشود، نوسان ارزی متوقف نخواهد شد.

ن نباید برای مشکلات ارزی کنونی افراد عادی را سرزنش کنیم که به‌دنبال چند عدد سکه طلا و یا چند صد دلار برای حفظ ارزش اندوخته خود هستند که امری است طبیعی؛ بلکه سرزنش متوجه تیم اقتصادی کشور و رانت خورانی است که از این خوان گسترده بهره می‌برند.

نابسامانی ارزی کنونی البته یک بعد خارجی بسیار مهم هم دارد که بسیار تاثیرگذار است. اما یا هم‌زمانی این دو امر، سوال برانگیز نیست؟ اگر در سال‌های گذشته سیاست‌های اقتصادی صحیح اتخاذ می‌شد، و تورم از راه درست، نه از بیراهه، کنترل می‌شد، و ذخایر ارزی بجای تورم، انباشته می‌گردید، آیا چنین تصمیمی در مورد برجام اتخاذ می‌شد؟ می‌توان گفت که سیاست‌های غلط اقتصادی و داخلی همراه با انتظار از تغییر سیاست‌های کشور بعد از برجام که محقق نشد زمینه‌ساز و راهگشای ترک برجام بوده است.

اما در شرایط کنونی، تیم اقتصادی باید اولاً صورت مساله را به‌خوبی تعریف کند، دامنه قابل دفاع بازار ارز را معین کند، بازار شفاف، باثبات و خودم که مورد باور و پذیرش جامعه باشد، را به‌وجود آورد، زمینه‌های رانت‌خواری را از میان بردارد و با رانت‌خواران، و نه با جامعه و نیروهای اقتصادی، برخوردی قاطع داشته باشد، و باور کند که اقتصاد کشور را چند دلال خرده‌پای ارز، نمی‌توانند به گروگان بگیرند، بلکه آشفتنگی کنونی اقتصادی نتیجه عملکرد و اتخاذ سیاست‌های ناپجای خود آن‌ها بوده است. تیم سیاست خارجی کشور هم باید متحرکز، همگام با یک تیم اقتصادی شایسته، در راستای تعامل عزت‌مندانه با کشورهای خارجی حداکثر کوشش خود را به‌عمل آورد تا امنیت لازم برای کسب درآمدهای ارزی برای دولت فراهم شود.

{گیلان زمین}

نماینده آستانه:

طرح سوال از رئیس جمهوری به دور از مسائل سیاسی باشد

مشکلات اقتصادی ، اشتغال زایی و ... در سایه تعامل و همکاری همگان امکان پذیر است. به گزارش ایرنا طرح سوال از رئیس جمهوری دهم مردادماه جاری در پنج محور عدم

موفقیت دولت در کنترل قاچاق کالا و ارز، استمرار تحریم های بانکی، عدم اقدام شایسته دولت در کاهش نرخ بیکاری، رکود اقتصادی شدید چندین ساله، افزایش شتابان نرخ ارزهای خارجی و کاهش شدید ارزش پول ملی توسط هیأت رئیسه مجلس اعلام وصول شد.

مطابق ماده ۲۱۳ آیین نامه داخلی مجلس، رئیس جمهوری موظف است در مدت یک ماه در خانه ملت حضور یابد و به سوال های مطروحه پاسخ دهد.

رحیم حیدری فرماندار شهرستان آستانه اشرفیه نیز در این جلسه، ایران اسلامی را کشوری توانمند دانست و با اشاره به تعامل خوب قوای سه گانه اظهار داشت: دشمنان نظام می کوشند داشته ها و توانمندی های کشور را نادیده بگیرند و

ما را ضعیف نشان دهند.

وی ادامه داد: ایران اسلامی به پشتوانه رهبری و مردمی ولایتمدار، استوار و با قدرت ایستاده و لازم است وحدت و انسجام بیشتری داشته باشیم.

جعفرزاده ایمن‌آبادی:

نظام فکری جوانان را یک روز قبل انتخاب رشته‌ها مختل نکند

تعیین رشته کنند، اما حالا ما قصد داریم این قانون را اصلاح کنیم.
وی ادامه داد: به اندازه کافی به جوانان استرس و فشار وارد کرده‌ایم، اجازه بفرمایید که نظام فکری آنان مختل نشود. والدین به ما می‌گویند مجلس کار دیگری ندارد که قانون تصویب می‌کند و برای بچه‌های ما ایجاد استرس می‌کند؟

جعفرزاده ایمن‌آبادی خطاب به لاریجانی گفت: آقای رئیس فردا وقت تعیین رشته است اجازه بدهید که بچه‌ها تعیین رشته کنند و بعد هر آنچه خواستید تصمیم بگیرید، فردا حدود یک میلیون نفر انتخاب رشته می‌کنند همان طور که ما به ترامپ خرده می‌گیریم که به توافقات خود پایبند نیست، البته این قیاس قیاس مع الفارق است اما بعداً می‌گویند مجلس به قانونی که می‌گذارد پایبند نیست.

وی تاکید کرد: قوانین غیراقتصادی را به هم نزنید، تو را خدا به جوانان رحم کنید و نظام فکری‌شان را به هم نریزید چرا مجلس این کار

را می‌کند. بعد از اعلام نتایج قانون را عوض کنید این ظلم به بچه‌های شهدا و ایثارگر و بچه‌های مردم است آقای رئیس همه بچه‌ها، بچه‌های ما هستند بگذارید این اصلاحیه دو ماه مسکوت بماند بعد دست به این کار بزنید.

تفکیک وزارتخانه‌ها مغایر با برنامه ششم توسعه است

تلاش کند.
وی استفاده از مدیران کارآمد را در رأس وزارتخانه‌ها از جمله تدابیر مؤثر جهت افزایش بهره‌وری این مجموعه‌های دولتی اعلام کرد و افزود: با این اقدام نه‌تنها از قانون برنامه ششم توسعه عدول نمی‌شود بلکه بر مبنای دستورالعمل‌های پیش‌بینی شده آن امور مربوطه پیش می‌روند.

عضو هیئت رئیسه مجلس شرایط و موقعیت حساس کنونی کشور را برای اتخاذ تصمیماتی نظیر ایجاد وزارتخانه‌های جدید نامناسب خواند و تصریح کرد: در حال حاضر مجموعه دولت باید انسجام و وحدت خود را حفظ کند و به جای پراختن به چنین موضوعاتی در فکر رفع مشکلات مردم باشد.

عباسی با بیان این مسئله که ایجاد هرگونه اختلال در روند کاری سازمان‌ها به هیچ عنوان صلاح نیست خاطر نشان کرد: ایجاد هرج و مرج، ساماندهی بسیار مشکل نیروها، افزایش هزینه‌ها به ویژه در حوزه پرداخت حقوق و دستمزد از جمله برخی از معایب طرح تفکیک وزارتخانه ها است.

نماینده مردم رودسر و املش در مجلس افزایش سرعت عمل دولت برای رفع نگرانی‌های مردم را خواستار شد و عنوان کرد: در شرایط فعلی تمامی دستگاه‌های اجرایی کشور باید خود را برای خدمت به مردم آماده کنند و برای کاهش فشارهای وارده بر مردم تصمیماتی جدی اتخاذ کنند.

نماینده انزلی:

مجلس انتقادات بسیار جدی به عملکرد دولت در حوزه‌های مختلف دارد

احتکار فولاد و میله‌گرد هستند.

خسته‌بند نقش نظارتی ستاد تنظیم بازار را در تغییر و تحولات به‌وجود آمده بازار بسیار ضعیف و ناکارآمد دانست و تصریح کرد: برخورد

با موارد جزئی و خرد به جای ایستادگی قاطع مقابل اخلاک‌گزان دانه درشت از سوی گردانندگان ستاد تنظیم بازار عرصه را برای فعالیت دلالان مهیا کرده است.

عضو کمیسیون عمران مجلس به برخی مخاطرات افزایش بدون ضابطه میله‌گرد و آهن‌آلات اشاره کرد و اظهار داشت: با بالا رفتن نرخ مصالح روند اجرای پروژه‌های عمرانی با اختلال جدی مواجه می‌شود و از سوی دیگر پیمانکاران طرح‌ها نیز قادر به ادامه برنامه‌های عمرانی خود نیستند.

نماینده مردم بندرانزلی در مجلس بیکاری کارگران را نیز یکی از مهم‌ترین اثرات سوءمدیریت در بازار اعلام کرد و بیان داشت: صدها کارگری که زیر دست پیمانکاران مشغول

به فعالیت هستند با افزایش قیمت مصالح و تعطیلی یکی پس از دیگری طرح‌های عمرانی شغل خود را از دست می‌دهند.

وی با اشاره به این مسئله که مجلس انتقادات بسیار جدی به عملکرد دولت در حوزه‌های مختلف دارد عنوان کرد: با اوضاع و احوالات فعلی و نوسانات قیمت انواع کالاها در بازار مردم دچار سردرگمی و مشکلات بسیاری شده‌اند و مسئولان باید هرچه زودتر برای رفع آن چاره‌اندیشی کنند.

خبر

فرماندار ماسال خبر داد

طرح جامع گردشگری ماسال طی ۲ ماه آینده آماده می‌شود

گیلان امروز- فرماندار ماسال گفت: طرح جامع گردشگری این شهرستان که با هم فکری استادان دانشگاه ها و سازمان های مردم نهاد تدوین شده، طی ۲ ماه آینده آماده می‌شود.
محمدجواد عامر روز یکشنبه در بازدید از خبرگزاری جمهوری اسلامی مرکز رشت که در آستانه روز خبرنگار انجام شد، با اشاره به آشنایی خود با رسانه از اواخر دهه ۶۰ ، بر ضرورت اهتمام جدی تر به تعریف ماسال در جایگاه کشوری با بهره گیری از ابزار رسانه تاکید و بیان کرد: لازم است رسانه ها هم این شهرستان و نیز خدمات انجام شده توسط دولت را به مردم معرفی کنند.

وی با اشاره به سهمیه ۳۴۵ واحد بوم گردی ماسال افزود: با تلاش های صورت گرفته، این تعداد را به حدود ۳۶۰ واحد رسانده ایم ضمن اینکه پیگیری هایی انجام شده تا چندین هتل نیز در شهرستان به بهره برداری برسد.
عامر با بیان اینکه در تلاش هستیم ۲ تا سه هتل را تا دهه فجر امسال به بهره برداری برسانیم، گفت: در نگل‌های کلی، برنامه ما فعال سازی هفت تا هشت هتل سه و چهار ستاره و بیشتر در شهرستان است که در صورت تحقق این مهم، حداقل ۴۰ تا ۵۰ نفر بطور مستقیم مشغول به کار خواهند شد ضمن اینکه نزدیک به ۶۰۰ تخت، به تخت های گردشگری شهرستان افزوده می‌شود.

وی توسعه گردشگری در ماسال را نیازمند فراهم سازی زیرساخت هایی از جمله آب آشامیدنی دانست و گفت: در حال حاضر برخورداری شهرستان از آب آشامیدنی ۴۶ درصد است ولی ساخت تصفیه خانه را آغاز کرده ایم و اولین یکپج فاضلاب شهرستان تا دهه فجر امسال آماده بهره برداری می‌شود.
فرماندار ماسال با بیان اینکه این شهرستان در مسیر تردد گردشگر نیست، افزود: جلسه های متعددی با استادان دانشگاه ها و سازمان های مردم نهاد برگزار کرده ایم و طرح جامع گردشگری ماسال را طی ۲ ماه آینده آماده می‌کنیم.

وی همچنین از برگزاری جلسه هایی با سرمایه گذاران حوزه گردشگری برای ایجاد تفریحات گردشگری ازجمله زیپ لاین، پل معلق و ... خبر داد و گفت: مقرر شده این سرمایه گذاران طرح های اولیه خود را آماده و ارائه کنند و ما نیز ، آماده هرگونه همکاری هستیم.

عامر با اشاره به وجود نزدیک به ۲۸ کیلومتر مسیر سبز و جاده بیلایی در ماسال افزود: پیمانکار بخش خصوصی اقدام به پاکسازی زباله های این مسیر کرده و درنظر است نقاط آلوده رودخانه خالکایی (از قله مرتفع شاه معلم سرچشمه می‌گیرد و پس از طی ۴۰ کیلومتر، از ماسال عبور می‌کند) نیز پاکسازی شود.

وی خاطر نشان کرد: این مهم انجام و در اولین مرحله به اوده کنندگان اخطار داده شده و تا امروز، چهار مورد اصلاح صورت گرفته و برای مابقی نیز زمان تعیین شده تا نسبت به اصلاح مسیر، اقدام کنند.
به گفته فرماندار ماسال، در نظر داریم تا پایان امسال پاکسازی کامل مسیر رودخانه انجام و پاک بودن آن از طرف محیط زیست اعلام شود تا پس از این مهم؛ با تزریق ماهی به رودخانه، زمینه قلاب انداختن گردشگران را فراهم کنیم که این امر، موجب جذب گردشگران به منطقه می‌شود.

.....

وزیر کار مطرح کرد:

گیلان موفق‌ترین استان در اشتغال روستایی و بوم‌گردی است

گیلان امروز- علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفت و گو با روزنامه اعتماد در مورد تبدیل شرایط کوبلری به بوم گردی از گیلان به عنوان نمونه خوب بوم گردی نام برد و گفت: ما در اشتغال روستایی هم ۱۰ درصد منابع را روی گردشگری برداهیم. به هر حال استان‌هایی که زیرساخت بیشتری دارند بهتر می‌توانند از این برنامه بهره ببرند، گیلان خوب استفاده می‌کند، گیلان موفق‌ترین استان بود که در این زمینه استفاده کرد.
پوشهر استفاده کرد، ما الان به سیستان و بلوچستان می‌رویم چون اینجا شغل سخت‌تر به وجود می‌آید روی بوم‌گردی آنجا کار می‌کنیم. کردستان هم می‌رویم. زیرساخت‌های گیلان آماده‌تر بود. مردم پذیرششان بیشتر بود و از قبل این کار را بلد بودند.

.....

هادی حق شناس خبر داد:

تسهیل ترانزیت در راستای رقابت پذیری خدمات بندری

گیلان امروز- معاون امور دریایی سازمان بنادر و دریانوردی گفت: تسهیل ترانزیت در راستای رقابت پذیری خدمات بندری و کاهش هزینه تمام شده کالای ترانزیتی مهم ترین هدف سازمان بنادر در توسعه بندر چابهار است.
هادی حق شناس با بیان اینکه اولین محموله ترانزیتی حیوانات از بندر کاندلای هند به مقصد افغانستان وارد بندر چابهار شد، افزود: این چندمین محموله است که از طریق بندر چابهار به مقصدهای مختلف از جمله کشور افغانستان ترانزیت می‌شود.
وی ادامه داد: در گذشته مسیر ترانزیتی در این بخش بسیار طولانی بود و هندی‌ها مقاصد دیگری را برای ترانزیت کالا انتخاب کرده بودند اما هم اکنون با ایجاد این مسیر ترانزیتی تمامی کالاهای کشور هند به مقصد افغانستان از طریق این بندر ترانزیت می‌شود.

حق شناس تاکید کرد: سازمان بنادر و دریا نوردی برای توسعه و رونق مسیر ترانزیتی چابهار اقدامات مختلفی از جمله توسعه بندر چابهار را در دستور کار خود قرار داده است به توسعه‌یختانه سال گذشته فاز یک این بندر به بهره برداری رسید. معاون دریایی سازمان بنادر با اشاره به اینکه در تلاش هستیم با کسب رضایت تجار افغانی از همه ظرفیت‌های ترانزیتی به کشور افغانستان استفاده کنیم، گفت: تسهیل ترانزیت در راستای رقابت پذیری خدمات بندری و کاهش هزینه تمام شده کالای ترانزیتی از جمله مزایای ایجاد بندر چابهار به شمار می‌آید.